

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Eliza Wiśniewska

Warszawa, dnia 2026-01-21
DUS-II.055.53.2025.MDe

Wnoszący petycję:

Burmistrz

Szanowny Panie Burmistrzu,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pana petycją skierowaną do Prezesa Rady Ministrów dotyczącą wprowadzenia możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę przez osoby pełniące funkcje wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przekazaną - celem rozpatrzenia - do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W pierwszej kolejności należy wyraźnie zaznaczyć, iż w zamyśle polskiego ustawodawcy emerytura wcześniejsza miała być świadczeniem łagodzącym skutki przejścia ze starego do nowego systemu emerytalnego, wynikającego z reformy emerytalnej wprowadzonej w roku 1999, adresowanym do niektórych grup ubezpieczonych. W konsekwencji skonstruowana została jako świadczenie o charakterze wygasającym.

Rozwiązaniem przejściowym miała być również emerytura pomostowa. Prawo do niej obwarowano koniecznością spełnienia szeregu ustawowych wymogów. Skierowana została do pracowników urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., legitymujących się okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wynoszącym co najmniej 15 lat, którzy osiągnęli wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn, posiadają okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn, którzy po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywali prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Obecnie uchylono wygasający charakter emerytur pomostowych. Wyraźnie natomiast zaznaczyć należy, że emerytura pomostowa została przewidziana dla osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, określone w art. 3 ust. 1-3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych i jej załącznikach nr 1 i 2. Prace w szczególnych warunkach, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, to prace związane z czynnikami ryzyka (wymienionymi w ust. 2 art. 3 tejże ustawy), które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej, stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku (wykaz prac w szczególnych warunkach określa zał. nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych). Prace o szczególnym charakterze zaś, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o

emeryturach pomostowych, to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się (wykaz prac o szczególnym charakterze określa zał. nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród prac wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych nie zostały wskazane prace w charakterze burmistrza, wójta czy prezydenta. W konsekwencji nie spełniają one warunków określonych w ustawie, upoważniających do ich uznania za prace wykonywane w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uważnie analizuje praktykę stosowania przepisów w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych, przygląda się również wszelkim inicjatywom ustawodawczym, dotyczącym tych świadczeń, służąc wiedzą i doświadczeniem w wypracowywaniu rozwiązań, przyczyniających się do poprawy sytuacji prawnej i materialnej osób ubezpieczonych. Należy jednocześnie zaznaczyć, że wszelkie inicjatywy w zakresie zmiany prawa w obszarze świadczeń emerytalno-rentowych muszą uwzględniać aktualną sytuację ekonomiczną i społeczną państwa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:

Burmistrz

Burmistrz

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Biuro Prezesa Rady Ministrów
BPRM.606.8.5.2025